vrede vrijheid veiligheid V LAB

Stichting Vredeseducatie
Peace Education Projects

Jaarbericht Stichting Vredeseducatie 2019

Tekenen voor vrede, 100 manieren om de wereld mooier te maken

Geen nieuwe methode maar een inspiratieboek

De Stichting Vredeseducatie stelde in de afgelopen 25 jaar meer dan 100 educatieve projecten samen voor kinderen, jongeren en hun opvoeders. Al die projecten bevatten veel waardevolle ervaringen die het waard zijn om te bewerken en opnieuw te presenteren. Dat is de gedachte achter het nieuwe inspiratieboek en website 'Tekenen voor vrede'. Tegelijk zagen we dat veel docenten in het onderwijsveld 'methode-moe' zijn en niet zitten te wachten op weer een nieuwe methode. Zo zijn we op het idee gekomen om een geschenk voor hen te maken.

Een boek met inspiratie om te onthaasten en zo nu en dan even stil te staan bij de waarden van onderwijs en opvoeding. 22 universele thema's zijn op een unieke manier verbeeld door 12 kunstenaars. Het was een feest om met hen samen te werken. Bij het boek hoort de website www.tekenenvoorvrede.nl met 100 manieren om de wereld mooier te maken met kinderen en jongeren. Je treft er allerlei gereedschap aan om vrede te onderzoeken en te oefenen. Als je dat kunt gebruiken, kun je alles maken wat je wilt.

Introductie

Is het je wel eens opgevallen dat het nieuws bijna altijd gaat over oorlog en geweld? Je kunt gaan denken dat er niets anders is, maar er is meer vrede dan je denkt. Vrede is geen nieuws meer omdat het zo vanzelfsprekend is.

Overal waar mensen voor elkaar en voor de aarde zorgen, is vrede. Overal waar kinderen en jongeren zich verzetten tegen onrecht, tegen pesten, kan vrede ontstaan. Waar mensen een stem geven aan mensen die de mond gesnoerd wordt, is vrede.

Vrede kunnen maken, zit in onze genen. We zouden als mensheid nooit zo ver gekomen zijn, als we geen aangeboren talent voor empathie, samenwerking en vrede zouden hebben. We hebben wel een veilige plek nodig om het te laten groeien.

Vliegende ganzen vormen samen een 'V' en kunnen zo enorme afstanden afleggen. De 'V' is kenmerkend voor hun samenwerking. Ganzen steunen elkaar, nemen afwisselend de leiding en verdelen zo hun krachten. Ze moedigen elkaar aan en beschermen de zwakkeren door ze uit de wind te houden. Het is een vorm van vreedzaam samenwerken en het is ook gewoon leuk dat ze de 'V' van Vrede en Vrijheid maken. Als je inspiratie zoekt om de wereld mooier te maken, kijk dan eens naar boven en in dit boek, want mensen kunnen net als ganzen vrede maken.

We hebben mensen nodig om ons vertrouwd te maken met vrede en om samen vrede mee te oefenen.

'Tekenen voor Vrede: 100 manieren om de wereld mooier te maken', is een project van de Stichting Vredeseducatie en Uitgever Levendig.

Teksten en samenstelling Jan Durk Tuinier
Redactie Lies Schippers
Vormgeving Marieke de Beurs
www.tekenenvoorvrede.nl

Levendig Uitgever

Thema ‘Moed’ door Chris Marmier.

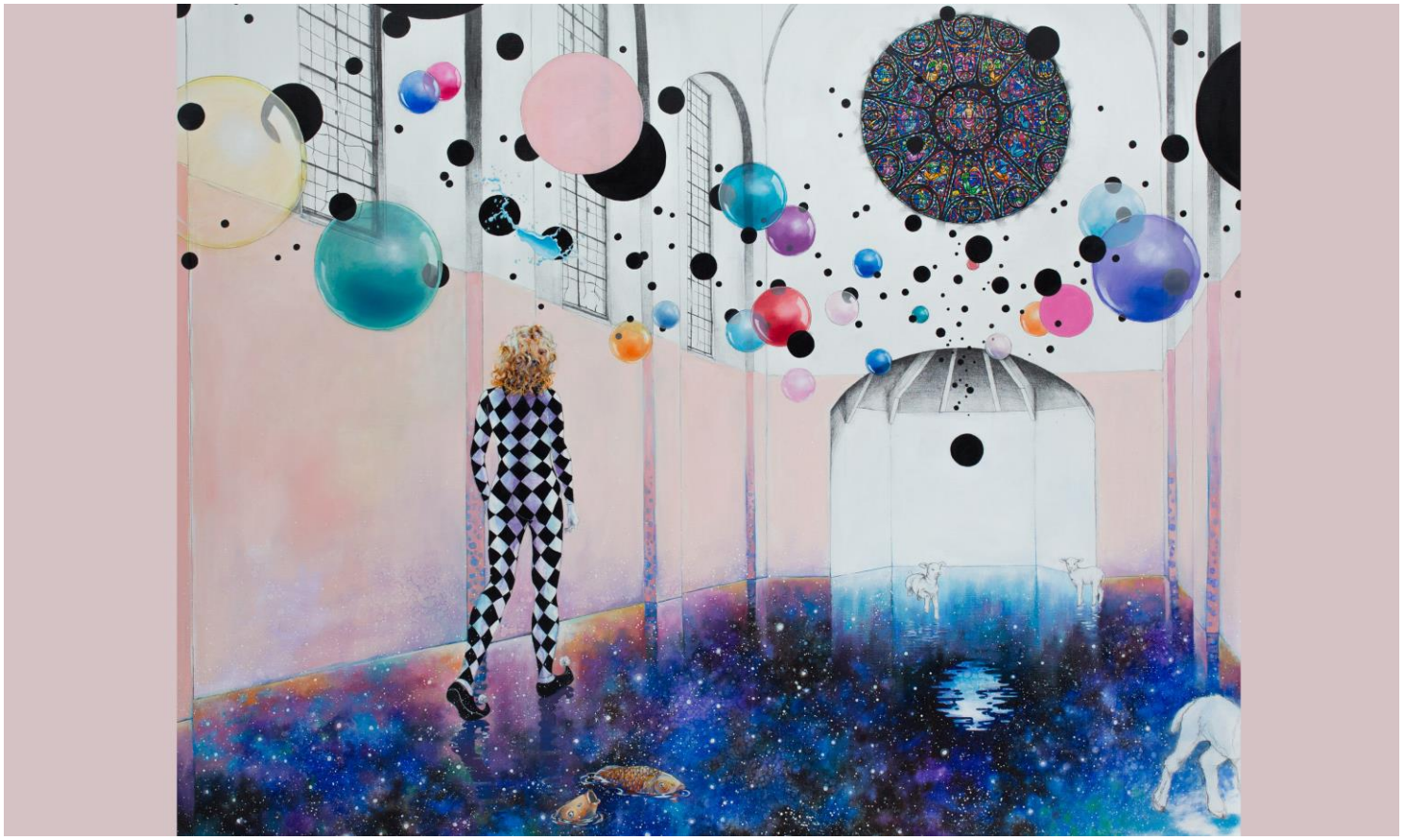

Thema ‘De Gouden Regel’ door Maron Hilverda.

Tekenen voor vrede is een onderdeel van het project V–LAB Express en dat is financieel mogelijk gemaakt door het vfonds, het Solidariteitsfonds en de Gemeente Utrecht. Daarnaast ontving de Stichting Vredeseducatie ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum bijdragen en giften van Basisgemeenschap Exodus Ede, Anne Frank Stichting, Gemeente Ede, Institute for Studies in Global Prosperity (ISGP) en enkele tientallen particulieren.

“Daar waar het goed met je gaat, ben je thuis.”

Feest Stichting Vredeseducatie 25 jaar met ‘The Bright Sight of Life

Bright Richards (r) speelt met muzikant Oleg Fateev (l) de komische en confronterende vertelling The Bright Side of Life van Theater Utrecht en New Dutch Connections. *Foto’s: Gido Leitens*

Het bestuur en medewerkers van de Stichting Vredeseducatie boden op 27 april 2019 in theater Cultura in Ede vrienden, relaties, vrijwilligers en andere betrokkenen een theatermuziekvoorstelling aan van Bright Richards. Het was bedoeld als een cadeautje en gezien de reacties hebben heel veel bezoekers dat ook zo ervaren.

Bright is een boeiende verteller van zijn eigen levensverhaal. Van gevierde tv persoonlijkheid in Liberia belandde hij als vluchteling in een Nederlands AZC en begon met vallen en opstaan een inburgeringsproces. Bright is ook een begenadigd acteur. Als hij blij is, is de hele zaal blij. Als hij bedroefd is, treurt het hele theater. En tussen deze uitersten wisselt hij razendsnel zodat ongemakkelijke, serieuze en komische momenten over elkaar heen buitelen. Het geheel schitterend muzikaal begeleidt door Oleg Fateev maakt het tot een belevenis. Bezoekers worden deelnemers, toeschouwers worden ‘doeschouwers’ in de voorstelling.

Maatjes van asielzoekers en statushouders uit Ede en omgeving waren ook voor de 'The Bright side of life' uitgenodigd of namen als muzikant deel aan de voorstelling. Sommigen van hen deelden hun droom en werden aan bezoekers gekoppeld. Dat is een ven de kernpunten van de New Dutch Connections, door Bright Richards opgericht. Verbindingen maken tussen mensen. Vluchtelingen en statushouders hebben een netwerk nodig. Mensen die ze bij hun naam noemen, mensen waar ze een praatje mee kunnen maken, waar ze samen mee kunnen eten, iets kunnen printen of een klusje kunnen doen.

vlnr. Geu Visser, Durkje Post, Arie Blanken, Edith van Gemerden en Jan Durk Tuinier

Het is eenvoudig om de tegenstellingen in dit land en in de wereld te vergroten. De kloof te versterken tussen mannen en vrouwen, ouderen en jongeren, zwarte en witte mensen, gevestigden en buitenstaanders. Het effect is verwijdering, rancune en wantrouwen. De inzet van de bezoekers tijdens de voorstelling is verbindingen maken. Problemen benoemen en ze dan samen aanpakken. Daar kom je verder mee en het is ook nog gezonder. Zo gaan we met de Stichting Vredeseducatie door. Dank voor alle betrokkenheid, steun en donaties voor de nieuwe projecten het inspiratieboek "Getekend voor vrede" en de V-LAB Express.

Nieuwe reizende tentoonstelling V-LAB Express

Interactieve tentoonstelling over vrede, vrijheid en burgerschap

De Stichting Vredeseducatie staat in de startblokken voor de ontwikkeling en productie van de reizende tentoonstelling V-LAB Express. Kinderen en jongeren onderzoeken Vrede, Vrijheid en Veiligheid in het rijdende LAB. Drie belangrijke resultaten van een democratische samenleving, die niet uit de lucht komen vallen, maar door mensen worden gemaakt. We voegen daar de V van Verzet aan toe, want inzet voor vrijheid betekent ook verzet tegen onvrijheid en onrecht. Jongeren kunnen ontdekken wat deze drie thema's in hun leven betekenen en hoe zij er zelf aan kunnen werken.

De tentoonstelling zal worden uitgevoerd in het Duits en Nederlands en vooral aan beide kanten van de oostgrens worden ingezet. Met de kinderen van nu kijken we naar het verleden en onderzoeken we wat we daarvan kunnen leren.

Leren van geschiedenis?
Veel historici zijn van mening dat de mensheid niet veel van de geschiedenis kan leren. Kijk maar om je heen wat we er van maken, hoor je dan. Pedagogen hebben een andere invalshoek. We kunnen niet anders dan van geschiedenis leren. Het heden is te chaotisch en de toekomst kennen we niet. Natuurlijk gaan mensen het niet automatisch beter doen, na bestudering van de geschiedenis, maar onderzoeken hoe mensen toen en wij nu vrede en vrijheid kunnen maken en in verzet kunnen komen tegen onrecht is de moeite waard. En het werkt, kijk maar om je heen: overal zie je vrede door kinderen en jongeren gemaakt. We zien het vaak niet omdat we eraan gewend zijn geraakt.

Planning
De V-LAB Express is ook een plek waar nieuwe methodieken, werkvormen en installaties worden ontwikkeld en getest voor musea, scholen en educatieve instellingen.
Vanaf maart 2020 zal de V-LAB Express voor minstens 5 jaar door Nederland en Duitsland toeren.

Wetenschappelijk onderzoek Fort van de Democratie

Educatieve activiteiten ondersteunen preventie van radicalisering

Het project Fort van de Democratie werd eind vorig jaar afgesloten, maar toch nog niet helemaal. De Journal of Peace Psychology publiceerde een artikel over twee onderzoeken die in het Fort van de Democratie zijn uitgevoerd door studenten Anne Huijzer en Irene van Ooijen. Hun begeleiders docent en onderzoeker Allard Feddes en hoogleraar radicaliseringsstudies Bertjan Doosje van de Universiteit van Amsterdam schreven het artikel. Het onderzoek laat zien dat educatieve activiteiten over burgerschap, preventie van radicalisering kan ondersteunen.

De reizende tentoonstellingen De Democratiefabriek van Stichting Vredeseducatie en BELvue Museum in Brussel en het DemocratieLAB van Prodemos in Den Haag hebben eenzelfde inhoud en methodiek. De verwachting is dat ook deze educatieve projecten de preventie van radicalisering ondersteunen.

Feddes, A. R., Huijzer, A., van Ooijen, I., & Doosje, B. (2019). Fortress of democracy: Engaging youngsters in democracy results in more support for the political system. *Peace and Conflict: Journal of Peace Psychology*, *25*(2), 158.

Interesse in het artikel? stuur een mailtje naar info@vredeseducatie.nl

In de Democratiefabriek wordt ontzettend hard gewerkt en 'democratie gemaakt'

La Fabrique de la Démocratie/Democratiefabriek reist in vijf edities door België

De tentoonstelling De Democratiefabriek is steeds meer in trek in het MBO in het kader van burgerschap, zoals ROC Friese Poort in Leeuwarden. Enkele duizenden leerlingen en studenten hebben aan het programma deelgenomen. Soms was de tentoonstelling onderdeel van een project in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen, met een debat en een workshop voor studenten en docenten over radicalisering.

Deelnemers uit twee doelgroepen (kinderen 10-14 jaar en jongeren 15-20 jaar) onderzoeken dilemma's die met democratie te maken hebben. Vrijheid van meningsuiting, vrijheid van godsdienst, maar ook de rol van de overheid, leven in een rechtsstaat en hoe je kunt actievoeren om een probleem onder de aandacht te brengen.

In een democratie kunnen we vrede maken

De link met vredeseducatie is dat we in een democratie vrede kunnen maken, door het maken van wetten. Er zijn veel conflicten in een democratie omdat we allemaal anders zijn, andere belangen hebben en vaak schaarste in grond, woningen en werk eerlijk willen verdelen. Een wet is het voorlopig eindpunt van een maatschappelijk conflict. Soms wordt de discussie de dag na aanname van de wet weer geopend, maar er is een punt van overeenstemming bereikt. Zo zien we dat wetten pacificeren.

Democratiefabriek in Aalten

De gemeente Aalten is al jaren actief om het thema democratie, onder de aandacht brengen van kinderen en jongeren. De Democratiefabriek werd opgesteld in het gemeentehuis. Eén van de activiteiten is het kiezen van de eerste kinderburgemeester van de gemeente Aalten.

Voor het derde jaar op rij is de Democratiefabriek van de Stichting Vredeseducatie in Aalten opgesteld. De bezoekers – leerlingen uit de bovenbouw van Chr. College Schaersvoorde - worden door leden van de gemeenteraad welkom geheten in de raadzaal. Na een korte uitleg over het werk van de gemeenten, gaan de jongeren aan het werk in de tentoonstelling.

Tentoonstellingen in België

Met steun van de Koning Boudewijn Stichting werd de tentoonstelling in de derde Belgische landstaal ontwikkeld voor het parlement van de Duitse gemeenschap in België, dat gevestigd is in Eupen. Voor Service Public Walonie werd een speciale Franstalige editie geproduceerd die voor enkele jaren een rondreis maakt langs de steden Liège, Tournai, Verviers, Namur, Mons en Charleroi.

Montfoort

In Montfoort werd het project de Democratiefabriek dit voorjaar door de plaatselijke Vredeswerkgroep georganiseerd. De leden van deze werkgroep hebben goede contacten met de scholen en zijn bij allerlei lokale initiatieven betrokken. De scholieren werden in het Huis van de Gemeente door de wethouder met een vlog welkom geheten. Daarna volgde een rondleiding in de raadszaal en namen de jongeren plaats in de stoelen van de gemeenteraad. Het werken in de Democratiefabriek versterkt en verdiept het leerproces.

Supporters overhandigen burgemeester het rapport van het Zij aan Zij project

Supporters van FC Utrecht hebben voorafgaand aan de Eredivisiewedstrijd op 10 februari 2019. tegen PSV een rapport over het Zij aan Zij-project overhandigd aan burgemeester Jan van Zanen in aanwezigheid van enkele bestuurders, vrijwilligers en betrokkenen.

Het Zij aan Zij-project omvatte onder meer een bijeenkomst in Stadion Galgenwaard, waarbij een Joodse supporter van FC Utrecht aan mede-supporters vertelde hoe kwetsend sommige in het verleden geuite spreekkoren zijn voor veel mensen. Door dergelijke bijeenkomsten te beleggen, ontstond bewustwording bij de deelnemende supporters, die vervolgens ook een gedragsverandering heeft getoond; zo blijkt uit het rapport. Mede door dit project is het – bij goed gedrag - mogelijk eerder terug te keren na een stadionverbod.
Het project wordt als een succes gezien en voortgezet; er worden vier zogeheten Zij aan Zij-dagen op de kalender gezet. Het project is opgezet in samenwerking met JoU Jongerenwerk, de Anne Frank Stichting en Stichting Vredeseducatie.

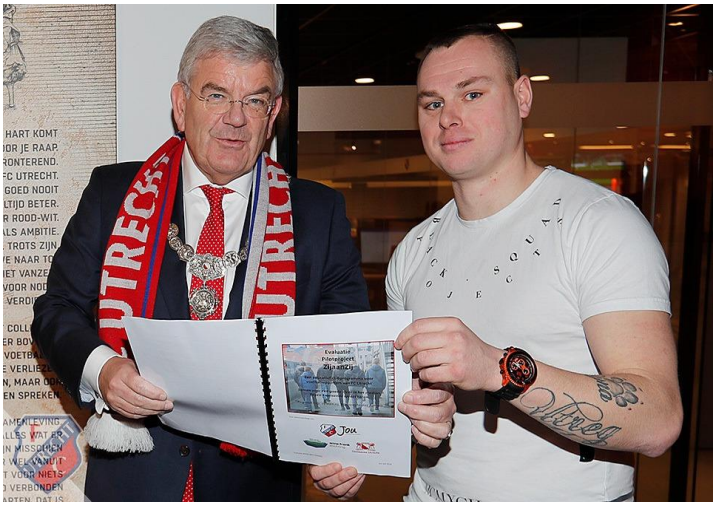

Ook in 2019 was de Stichting Vredeseducatie nauw betrokken bij het project ZijaanZIj, in samenwerking met de fan coaches van FC Utrecht, medewerkers van de Anne Frank Stichting en Jongerenwerk Utrecht (JoU). Tijdens de ZIJaanZIJ dagen verzorgt de Stichting Vredeseducatie een introductieprogramma en een excursie naar Herinneringscentrum Fort De Bilt, dat wordt beheerd door ProDemos, Huis voor Democratie en Rechtsstaat. Het project heeft een preventief karakter en tot doel het verbeteren van de sfeer in het stadion van FC Utrecht door het tegengaan van discriminerende spreekkoren en antisemitisme. Tijdens een bijeenkomst van sponsors en andere instellingen is het programma gepresenteerd en is met gasten gediscussieerd. Ook voor 2020 staan enkele van deze ZIJaanZIJ dagen gepland.

25 jaar Stichting Vredeseducatie

Bedankt voor alle doorlopende steun, lof, betrokkenheid en opbouwende kritiek

Begin jaren negentig werd de Stichting Vredeseducatie opgericht door Jan Durk Tuinier en Geu Visser. In 1998 verhuisde het kantoor naar Fort De Bilt en werd Durkje Post educatief medewerkster van Herinneringscentrum Fort De Bilt. Tien jaar later werd het Fort van de Democratie op Lunet 1 geopend met een interactieve tentoonstelling voor jongeren in het vo en mbo. Inmiddels heeft de Stichting haar intrek genomen in het Vredesbolwerk van het vfonds en reizen we met Democratiefabrieken door Nederland en België. Daar komt vanaf voorjaar 2020 de tweetalige V - LAB Express nog bij.

In de afgelopen 25 jaar zijn meer dan honderd educatieve projecten gerealiseerd en enthousiast ontvangen door kinderen en jongeren en hun docenten en opvoeders. Opvallend zijn de tientallen interactieve tentoonstellingen in binnen- en buitenland, ontwikkeld met een kenmerkende methodiek, waarin bezoekers zelf onderwerp worden van het project en al doende vrede, vrijheid en democratie onderzoeken en leren maken.

De Stichting Vredeseducatie is door de medewerkers, vrijwilligers en bestuursleden als een geschenk ervaren. Daar zijn we dankbaar voor en dat hebben we gevierd met onze partners, vrienden, donateurs, vertegenwoordigers van instellingen en fondsen. Want zonder hun betrokkenheid, gunning en financiele bijdragen, hadden we nooit de vleugels en de waardering kunnen bereiken.

vfonds investeert in VREDE · Stichting Het Solidariteitsfonds · Gemeente Utrecht · Vredesfonds + Ars Donandi · Sophie Booy - barones van Randwijck fonds + Ars Donandi

Steun de nieuwe projecten met een gift op rekeningnr. NL02 INGB 0002352816 t.n.v. Stichting Vredeseducatie Utrecht

Blik op Vrijheid *Vluchtverhalen Toen en Nu*

Een multimediaal project met fotoportretten, filmserie en lesmateriaal

De afgelopen 80 jaar hebben veel mensen moeten vluchten. Tijdens de Tweede Wereldoorlog verlieten velen hun dorp of stad in Nederland en in de decennia daarna zochten mensen hier een veilig thuis. De situatie in hun geboorteland, de reden voor hun vlucht en de manier waarop ze een nieuw leven hebben gevonden, verschilt per land, per tijd en per persoon.

In 'Blik op Vrijheid' worden zes vluchtverhalen verteld. Laat je meevoeren in deze verhalen, beginnend bij de Tweede Wereldoorlog en eindigend in het nu. Maak een reis door de tijd en ervaar de beklemming, maar ook de trots en veerkracht van de personen. Ze hebben ieder een eigen blik op vrijheid.

'Blik op Vrijheid' is een multimediaal project bestaande uit zes fotoportretten, een filmserie en lesmateriaal voor jongeren. De fotoportretten zijn samen met een quote over vrijheid, afgedrukt op opzichzelfstaande banners voor binnen en buiten. De films duren ieder 10 minuten en het educatieve materiaal is online beschikbaar.

'Blik op Vrijheid' is een productie van Stichting Zora en werd ontwikkeld door Pauline van Tuyll en Merlijn van Schayk. De Stichting Vredeseducatie ontwikkelde een educatieve handleiding bij de filmserie, die eind april beschikbaar is.

De filmserie werd uitgezonden door TV Gelderland: https://www.omroepgelderland.nl/blik-op-vrijheid

Meer informatie: www.stichtingzora.org

Samenstelling nieuwsbrief/jaarbericht 2019
Jan Durk Tuinier (directie)

Bestuur Stichting Vredeseducatie
Marjan Bosma (voorzitter), Arie Blanken (Penningmeester), Anja Brinkman-Boevé (secretaris), Zinzi Rozema (bestuurslid)

Medewerkers: Bianca Palm (acquisitie en reserveringen tentoonstellingen), Edith van Gemerden, Suzanne Melse en Kelvin Vink (onderhoud en tentoonstellingsopbouw), Hayo van Gemerden (ontwerp en productie tentoonstellingen), Marja Hanko (groepsbegeleidster), Udo Houwing en Angela Houwing (financiële administratie), Marijke Slagman (begeleiding V-LAB Express), Marten-Jan Martens (groepsbegeleider), Naomi Tuinier (groepsbegeleidster), Marissa Nourmohamed en Marjolein Roelofsen (groepsbegeleidsters), Sonja Rexwinkel (vertalingen), circus sinistra (website vredeseducatie), Jeroen Wijgerse Online Marketing.

Stichting Vredeseducatie Lucas Bolwerk 10 3512 LD Utrecht
Tel: 06 – 83 83 33 58 (algemeen) o6 – 83 30 53 16 (interactieve tentoonstellingen)
E-mail: vrede@xs4all.nl **Internet:** www.vredeseducatie.nl

ROC studenten krijgen rondleiding in Utrechts stadhuis

De Democratiefabriek werd in 2019 opgebouwd in de hal van het vernieuwde stadhuis in het centrum van Utrecht. Daar werden vooral studenten van ROC Midden Nederland en leerlingen van het voortgezet onderwijs ontvangen in het kader van burgerschap. Na het bezoek aan de Democratiefabriek, werden de jongeren rondgeleid in het stadhuis met een rijke historie en namen ze even plaats in de raadszaal. Het is boeiend om te zien hoe jongeren zich realiseren dat er op die plek over allerlei zaken besluiten worden genomen, waar zij dagelijks mee te maken hebben. De Democratiefabriek staat in 2020 in april en november in het stadhuis.

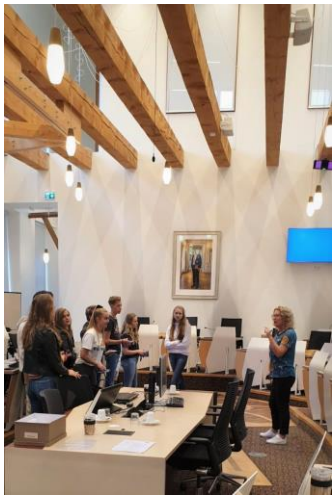

Hoe kan jij vrede en vrijheid maken...

Bekijk al deze acties voor vrede en vrijheid.
Zet een + als het haalbaar is voor je en een –
als je denkt, dat ga ik echt niet doen.

1. Post een foto met iets dat vrede betekent voor jou.
2. Groet een dakloze of straatnieuwsverkoper. Kijk niet weg.
3. Neem een mooie gewoonte over uit een andere cultuur en doe dat vandaag.
4. Pomp stiekem de fietsbanden van je zus/broer/moeder/vriendin op.
5. Haal een foto van een nieuwssite en maak een meme over vrijheid.
6. Lach veel en help anderen om te lachen.
7. Maak met je klas een tekening waar anderen vrolijk van worden.
8. Denk na over een vooroordeel van jezelf en probeer deze te ontmaskeren.
9. Bedenk wie er allemaal voor jou zorgt. Voor wie zorg jij?
10. Leer het woord vrijheid zeggen in 5 talen.
11. Zoek uit welke monumenten er over de Tweede Wereldoorlog in je wijk of dorp staan.
12. Wees aardig tegen een nieuwe klasgenoot. Het is spannend ergens nieuw te zijn.
13. Help iemand met leren, daar leer je zelf ook van.
14. Laat iemand voorgaan in de bus of in de winkel.
15. Doe je mond open als je ziet dat iemand gepest wordt.
16. Vraag een oude man wat hij vroeger voor werk deed.
17. Denk als een astronaut: we hebben maar één aarde. Wat ga jij dan doen?
18. Bedank de schoonmaker in de school of op het station.
19. Zoek uit waarom je de game Fortnite wel/niet leuk vindt.
20. Ruim met je vrienden drie minuten afval van de straat op.
21. Vraag een oude buurvrouw hoe ze leefde als kind.
22. Doe bij een ruzie iets totaal anders, bijvoorbeeld de ander alleen maar gelijk geven.
23. Sta elke dag tien minuten stil bij wat je doet of leer mediteren.
24. Verstop een klein cadeautje in de tas van iemand uit je klas.
25. Zeg goedemorgen tegen vijf mensen als je naar school fietst.

Ideetje

Belletje lellen is heel spannend, maar ook heel leuk. Leg een zakje met zonnebloemzaad of een klein cadeautje voor de deur van iemand, dan aanbellen en keihard wegrennen. Kijk van achter een heg of geparkeerde auto stiekem naar de reactie van de buurman. Eerst kijkt hij heel boos, maar als hij het pakje ziet, kijkt hij blij.

Wat vind je van dit DOEboek?

Post een foto van jou en het DOEboek op Instagram, geef je mening en deel het met @vredekunjeleren #doeboekvrijheid

Dans op muziek over een mooie wereld.

bit.ly/dbvrijheid4

75 JAAR VRIJHEID | Stichting Vredeseducatie Peace Education Projects | vuurrood communicatie en educatie

Dit is de laatste pagina van het DOEboek Vrijheid/Mitmachbuch Freiheit, een initiatief van de Stichting Vredeseducatie en 14 gemeenten in Nederland en Duitsland. Het project draagt bij aan het vergroten van kennis over historische gebeurtenissen vanuit een dubbelperspectief en aan het verhelderen van de waarde van vrede en vrijheid. Het is gemaakt voor scholieren van 10–14 jaar in een oplage van 50.000 exemplaren in het Duits en Nederlands.